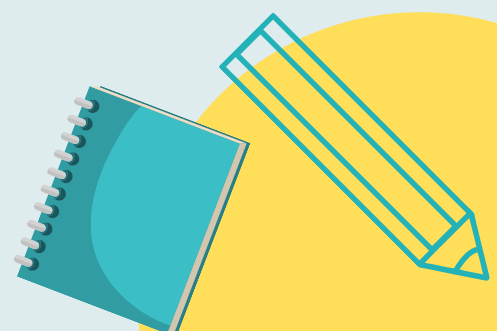

АТО та/або ООС: ПОДАТКОВИМ КОДЕКСОМ УКРАЇНИ ПЕРЕДБАЧЕНА НИЗКА ПІЛЬГ

Податковим кодексом України (далі – ПКУ) для учасників антитерористичної операції (АТО) та/або здійснення заходів із забезпечення проведення операції Об'єднаних сил (ООС) і членів їх сімей, а також для фізичних осіб, які мешкають (мешкали) на території населених пунктів, де проводиться (проводилася) АТО, та/або вимушено покинули місце проживання у зв'язку з проведенням АТО в таких населених пунктах передбачена низка податкових пільг

1. Пільги з податку на доходи фізичних осіб

1. Відповідно до п. 165.1 ст. 165 ПКУ до загального місячного (річного) оподаткованого доходу платника податку на доходи фізичних осіб (далі – ПДФО) не включаються наступні доходи:

► **п.п. 165.1.1:**

сума державної та соціальної матеріальної допомоги, державної допомоги (включаючи грошові компенсації особам з інвалідністю, на дітей з інвалідністю при реалізації індивідуальних програм реабілітації осіб з інвалідністю, суми допомоги по вагітності та пологах), винагород і страхових виплат, які отримує платник ПДФО з бюджетів та фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування та у формі фінансової допомоги **особам з інвалідністю** з Фонду соціального захисту інвалідів згідно із законом, у тому числі (але не виключно):

а) сума грошової допомоги, яка надається згідно із законом членам сімей військовослужбовців чи осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ, органів і підрозділів цивільного захисту, Державної кримінально-виконавчої служби України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, які загинули (безвісно пропали) або померли під час виконання службових обов'язків;

ж) сума грошової компенсації, що виплачується військовослужбовцям за належне їм для отримання жиле приміщення;

з) сума щорічної разової грошової допомоги, яка надається згідно із Законом України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»;

и) сума грошової допомоги (у тому числі в натуральній формі), що надається фізичним особам або членам їхніх сімей (діти, дружина, батьки), військовослужбовцям, призваним на військову службу за призовом у зв'язку з мобілізацією, відповідно до Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей», та/або компенсаційні виплати з бюджету в межах середнього заробітку працівників, призваних на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період.

Виятки, передбачені п.п. 165.1.1 п. 165.1 ст. 165 ПКУ, не поширюються на виплату заробітної плати, грошової (вихідної) допомоги при виході на пенсію (у відставку) та виплату, пов'язану з тимчасовою втратою працездатності;

► **n.n. 165.1.10:**

сума грошового або майнового утримання чи забезпечення військовослужбовців строкової служби (у тому числі осіб, що проходять альтернативну службу), передбачена законом, яка виплачується з бюджету чи бюджетною установою;

► **n.n. 165.1.19:**

кошти або вартість майна (послуг), що надаються як допомога на лікування та медичне обслуговування платника ПДФО або члена сім'ї фізичної особи першого ступеня споріднення, дитини, яка перебуває під опікою або піклуванням платника ПДФО, за умови документального підтвердження витрат, пов'язаних із наданням зазначеної допомоги (у разі надання коштів), у тому числі, але не виключно, для придбання ліків, донорських компонентів, протезно-ортопедичних виробів, виробів медичного призначення для індивідуального користування осіб з інвалідністю, за рахунок коштів благодійної організації або його роботодавця, в тому числі в частині витрат роботодавця на обов'язковий профілактичний огляд працівника згідно із Законом України «Про захист населення від інфекційних хвороб» та на вакцинацію працівника, спрямовану на профілактику захворювань в період загрози епідемії відповідно до Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» за наявності відповідних підтверджених документів, крім витрат, що компенсуються виплатами з фонду загальнообов'язкового державного соціального медичного страхування;

► **n.n. 165.1.20:**

вартість вугілля та вугільних або торф'яних брикетів, безоплатно наданих в обсягах та за переліком професій, що встановлюються Кабінетом Міністрів України, у тому числі компенсації вартості такого вугілля та вугільних або торф'яних брикетів особам з інвалідністю і **ветеранам війни** та праці, особам, нагородженим знаками «Шахтарська слава» або «Шахтарська доблесть» I, II, III ступенів, особам, інвалідність яких настала внаслідок загального захворювання, у разі, коли вони користувалися цим правом до настання інвалідності.

При виплаті грошової компенсації вартості такого вугілля та вугільних або торф'яних брикетів її сума не включається до складу загального оподаткованого доходу платника ПДФО.

1. Пільги з податку на доходи фізичних осіб

Порядок виконання цього підпункту визначається Кабінетом Міністрів України;

► **n.n. 165.1.22:**

кошти або вартість майна (послуг), що надаються як допомога на поховання платника ПДФО:

а) будь-якою фізичною особою, благодійною організацією, Пенсійним фондом України, відповідним структурним підрозділом місцевої державної адміністрації, фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування України або професійною спілкою;

б) роботодавцем такого померлого платника ПДФО за його останнім місцем роботи (у тому числі перед виходом на пенсію) у розмірі, що не перевищує подвійний розмір суми, визначеної в абзаці першому п.п. 169.4.1 п. 169.4 ст. 169 ПКУ. Сума перевищення за її наявності остаточно оподатковується під час її нарахування (виплати, надання);

► **n.n. 165.1.35:**

- вартість путівок на відпочинок, оздоровлення та лікування, у тому числі **на реабілітацію осіб з інвалідністю**, на території України платника ПДФО та/або його дітей віком до 18 років, які надаються йому безоплатно або із знижкою (у розмірі такої знижки) професійною спілкою, до якої зараховуються профспілкові внески платника податку – члена такої професійної спілки, створеної відповідно до законодавства України, або за рахунок коштів відповідного фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування;

- вартість путівок на відпочинок, оздоровлення та лікування, у тому числі **на реабілітацію осіб з інвалідністю**, на території України платника ПДФО та/або членів його сім'ї першого ступеня споріднення, які надаються його роботодавцем – платником податку на прибуток підприємств безоплатно або із знижкою (у розмірі такої знижки) один раз на календарний рік, за умови, що вартість путівки (розмір знижки) не перевищує 5 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня податкового(звітного) року;

► **n.n. 165.1.47:**

сума виплат чи відшкодувань (*крім заробітної плати чи інших виплат та відшкодувань за цивільно-правовими договорами*), що здійснюються за рішенням професійної спілки, її об'єднання та/або організації професійної спілки, прийнятим в установленому порядку, на користь члена такої професійної спілки протягом року сукупно у розмірі, що не перевищує суми граничного розміру доходу, визначеного згідно з абзацом першим п.п. 169.4.1 п. 169.4 ст. 169 ПКУ;

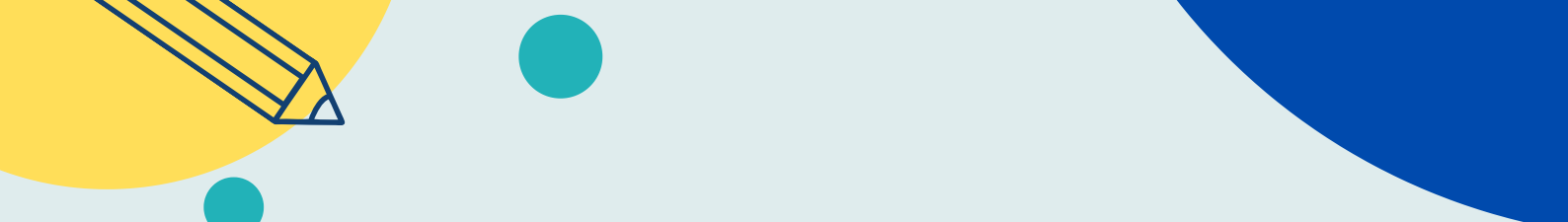
► **n.n. 165.1.54:**

сума (вартість) благодійної допомоги:

а) виплаченої (наданої) благодійниками, у тому числі благодійниками – фізичними особами, які внесені до Реєстру волонтерів АТО та/або здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, що здійснюються шляхом проведення операції Об'єднаних сил (ООС), в порядку, визначеному Законом України «Про благодійну діяльність та благодійні організації», **на користь:**

● учасників бойових дій – військовослужбовців (резервістів, військовозобов'язаних) та працівників Збройних Сил України, Національної гвардії України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, Державної прикордонної служби України, осіб рядового, начальницького складу, військовослужбовців, працівників Міністерства внутрішніх справ України, Управління державної охорони України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, які захищають (захищали) незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, беруть (брали) безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції, у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів; працівників підприємств, установ, організацій, які залучаються (залучалися) та беруть (брали) безпосередню участь в антитерористичній операції в районах її проведення, у забезпеченні здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів, у порядку, встановленому законодавством, або на користь членів сімей таких учасників бойових дій, які під час участі в антитерористичній операції, участі в забезпеченні її проведення, у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів, зазнали поранення, контузії чи іншого ушкодження здоров'я, загинули, померли внаслідок поранення, контузії чи каліцтва,

І. Пільги з податку на доходи фізичних осіб

отриманих під час участі в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів, чи визнані безвісно відсутніми в установленому порядку;

- фізичних осіб, які мешкають (мешкали) на території населених пунктів, де проводиться (проводилася) АТО, та/або вимушено покинули місце проживання у зв'язку з проведенням АТО в таких населених пунктах;

б) отриманої благодійниками – фізичними особами, які внесені до Реєстру волонтерів антитерористичної операції та/або здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, що здійснюються шляхом проведення операції Об'єднаних сил (ООС) в порядку, визначеному Законом України «Про благодійну діяльність та благодійні організації», для надання благодійної допомоги на користь осіб, визначених у підпункті «а» п.п. 165.1.54 п. 165.1 ст. 165 ПКУ (безпосередньо таким особам або через Міністерство оборони України, Головне управління Національної гвардії України, Службу безпеки України, Службу зовнішньої розвідки України, Адміністрацію Державної прикордонної служби України, Міністерство внутрішніх справ України, Управління державної охорони України, Адміністрацію Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, через органи управління інших утворених відповідно до законів України військових формувань, їх з'єднання, військові частини, підрозділи, установи або організації, що утримуються за рахунок коштів державного бюджету), у розмірі, фактично використаному на такі цілі, та на відшкодування документально підтверджених витрат таких благодійників, пов'язаних із наданням зазначеної благодійної допомоги. Положення цього підпункту застосовуються також до благодійної допомоги, отриманої зазначеними благодійниками – фізичними особами у звітному податковому році, що передує року їх внесення до Реєстру волонтерів антитерористичної операції та/або здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, що здійснюються шляхом проведення операції Об'єднаних сил (ООС).

● Для цілей цього підпункту до членів сімей учасників бойових дій та/або учасників масових акцій громадського протесту в Україні належать: дружина, чоловік, які не одружилися вдруге, батьки, дід та баба (якщо батьки померли), неповнолітні діти, повнолітні діти з інвалідністю.

Зазначені у цьому підпункті доходи не включаються до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платників податку до 31 грудня (включно) року, наступного за роком, у якому завершено проведення АТО та/або здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, що здійснюються шляхом проведення операції Об'єднаних сил (ООС). Відповідно до п.п. 170.7.8 п. 170.7 ст. 170 ПКУ не включається до оподатковуваного доходу благодійна допомога, що надається згідно з п.п. 165.1.54 п. 165.1 ст. 165 ПКУ:

а) у будь-якій сумі (вартості), що надається:

● платникам ПДФО, визначеним абзацом другим підпункту «а» та п.п. «б» п.п. 165.1.54 п. 165.1 ст. 165 ПКУ, – для закупівлі або у вигляді спеціальних засобів індивідуального захисту (касок, бронежилетів, виготовлених відповідно до військових стандартів), технічних засобів спостереження, лікарських засобів, засобів особистої гігієни, продуктів харчування, предметів речового забезпечення чи інших товарів (робіт, послуг) за переліком, що визначається Кабінетом Міністрів України – постанова від 24 лютого 2016 року № 112 «Про затвердження переліку засобів, товарів (робіт, послуг), ума (вартість) благодійної допомоги для закупівлі або у вигляді яких не включається до оподаткованого доходу платників податку на доходи фізичних осіб» – , чи для оплати (компенсації) вартості лікарських засобів, донорських компонентів, виробів медичного призначення, технічних та інших засобів реабілітації, платних послуг з лікування, забезпечення виробами медичного призначення, технічними та іншими засобами реабілітації, послуг медичної реабілітації, санаторно-курортного оздоровлення;

● платникам ПДФО, визначеним абзацами третім – п'ятим п.п. «а» п.п. 165.1.54 п. 165.1 ст. 165 ПКУ, як допомога на лікування та медичне обслуговування (обстеження, діагностику), у тому числі для оплати (компенсації) вартості лікарських засобів, донорських компонентів, виробів медичного призначення, технічних та інших засобів реабілітації, платних послуг з лікування, забезпечення виробами медичного призначення, технічними та іншими засобами реабілітації, послуг медичної реабілітації, санаторно-курортного оздоровлення;

1. Пільги з податку на доходи фізичних осіб

б) у сумі, що сукупно протягом звітного (податкового) року не перевищує 500 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, – на відновлення втраченого майна та на інші потреби за переліком, який визначається Кабінетом Міністрів України, що виникли у платників податку, визначених п.п. 165.1.54 п. 165.1 ст. 165 ПКУ. Якщо загальна сума отриманої благодійної допомоги протягом звітного (податкового) року перевищує зазначений граничний розмір, сума перевищення над таким розміром оподатковується за ставкою, встановленою п. 167.1 ст. 167 ПКУ, і платник ПДФО зобов'язаний подати річну податкову декларацію про майновий стан і доходи із зазначенням сум благодійної допомоги;

► **п.п. 165.1.56:**

сума (вартість) благодійної допомоги, яка виплачена (надана) міжнародними благодійними організаціями (їх філіями, представництвами), перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України, на користь:

● фізичних осіб, які мешкають (мешкали) на території населених пунктів, де проводиться (проводилася) АТО (за винятком територій, на яких органи державної влади тимчасово не здійснюють або здійснюють не в повному обсязі свої повноваження), та/або вимушено покинули місце проживання у зв'язку з проведенням АТО в таких населених пунктах та взяті у встановленому законодавством порядку на облік у структурних підрозділах з питань соціального захисту населення районних, районних у м. Києві державних адміністрацій, виконавчих органів міських, районних у містах (у разі утворення) рад.

2. Відповідно до п.п. 166.3.9 п. 166.3 ст. 166 ПКУ платник ПДФО має право включити до податкової знижки у зменшення оподаткованого доходу платника ПДФО за наслідками звітного податкового року, визначеного з урахуванням положень п. 164.6 ст. 164 ПКУ, фактично сплачені ним протягом звітного податкового року суми коштів, у вигляді, зокрема:

▶ орендної плати за договором оренди житла (квартири, будинку), оформленим відповідно до вимог чинного законодавства, фактично сплачених платником податку, який має статус внутрішньо переміщеної особи.

Платник ПДФО має право скористатися зазначеною вище податковою знижкою виключно за умови, що він та/або члени його сім'ї першого ступеня споріднення:

- не мають у власності придатної для проживання житлової нерухомості, розташованої поза межами тимчасово окупованої території України;
- не отримують передбачених законодавством України бюджетних виплат для покриття витрат на проживання.

Розмір такої знижки не може перевищувати (у розрахунку на календарний рік) 30 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня звітного (податкового) року.

3. Відповідно до п. 169.1 ст. 169 ПКУ з урахуванням норм абзацу першого п.п 169.4.1 п. 169.4 ст. 169 ПКУ (податкова соціальна пільга застосовується до доходу, нарахованого на користь платника ПДФО протягом звітного податкового місяця як заробітна плата (інші прирівняні до неї відповідно до законодавства виплати, компенсації та винагороди), якщо його розмір не перевищує суми, що дорівнює розміру місячного прожиткового мінімуму, діючого для працездатної особи на 1 січня звітного податкового року, помноженого на 1,4 та округленого до найближчих 10 гривень) платник ПДФО має право на зменшення суми загального місячного оподаткованого доходу, отримуваного від одного роботодавця у вигляді заробітної плати, на суму податкової соціальної пільги:

▶ п.п. «б» п.п 169.1.4: у розмірі, що дорівнює 200 відсоткам суми пільги, визначеної п.п. 169.1.1 п. 169.1 ст. 169 ПКУ, – для такого платника ПДФО, який є учасником бойових дій під час Другої світової війни або особою, яка у той час працювала в тилу, та особою з інвалідністю I і II групи, з числа учасників бойових дій на території інших країн у період після Другої світової війни, на яких поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (п. 19 ст. 6 «Особи, які належать до учасників бойових дій» якого).

1. Пільги з податку на доходи фізичних осіб

4. Пільги з ПДФО для самозайнятих осіб:

► п. 25 підрозділу 10 розділу XX «Прикінцеві положення» ПКУ:

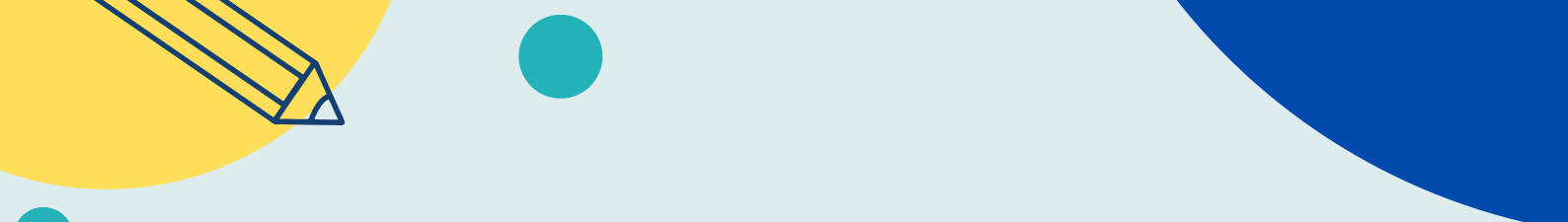
● самозайняті особи (фізичні особи – підприємці та особи, які провадять незалежну професійну діяльність), які мали або не мали найманих працівників, призвані на військову службу під час мобілізації або залучені до виконання обов'язків щодо мобілізації за посадами, передбаченими штатами воєнного часу, під час особливого періоду, визначеного Законом України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», на весь період їх військової служби **звільняються від обов'язку** нарахування, сплати та подання податкової звітності з ПДФО відповідно до розділу IV ПКУ, а також звільняються від обов'язку нарахування, сплати та подання податкової звітності з єдиного податку відповідно до глави 1 розділу XIV ПКУ.

Підставою для такого звільнення є заява самозайнятої особи та копія військового квитка або копія іншого документа, виданого відповідним державним органом, із зазначенням даних про призов такої особи на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, які подаються до органу доходів і зборів за місцем податкової реєстрації самозайнятої особи протягом 10 днів після її демобілізації. Якщо демобілізована самозайнята особа перебуває на лікуванні (реабілітації) у зв'язку з виконанням обов'язків під час мобілізації, на особливий період, заява і копія військового квитка або копія іншого документа, виданого відповідним державним органом, подаються протягом 10 днів після закінчення її лікування (реабілітації).

Якщо самозайнята особа, призвана на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, має найманих працівників і на строк своєї військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період, уповноважує іншу особу на виплату найманим працівникам заробітної плати та/або інших доходів, то обов'язок з нарахування та утримання ПДФО з таких виплат на строк військової служби самозайнятої особи несе ця уповноважена особа.

ПДФО, що був нарахований та утриманий уповноваженою особою з таких виплат фізичним особам, сплачується до бюджету демобілізованою самозайнятою особою протягом 180 календарних днів з першого дня її демобілізації без нарахування штрафних і фінансових санкцій. При цьому демобілізована самозайнята особа у заяві, передбаченій у п. 25 підрозділу 10 розділу XX ПКУ, зазначає дані про суми нарахованого та утриманого уповноваженою особою податку з найманих працівників протягом строку військової служби самозайнятої особи.

1. Пільги з податку на доходи фізичних осіб

Податкова звітність про суми ПДФО, нарахованого та утриманого протягом строку військової служби самозайнятої особи уповноваженою особою з найманих працівників та інших фізичних осіб, подається демобілізованою самозайнятою особою у порядку та строки, встановлені ПКУ, без нарахування штрафних і фінансових санкцій, передбачених ПКУ.

Цей пункт застосовується з першого дня мобілізації, оголошеної Указом Президента України від 17 березня 2014 року № 303 «Про часткову мобілізацію», затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про часткову мобілізацію».

II. Пільги з податку на додану вартість

Звільняються від оподаткування податком на додану вартість (далі - ПДВ):

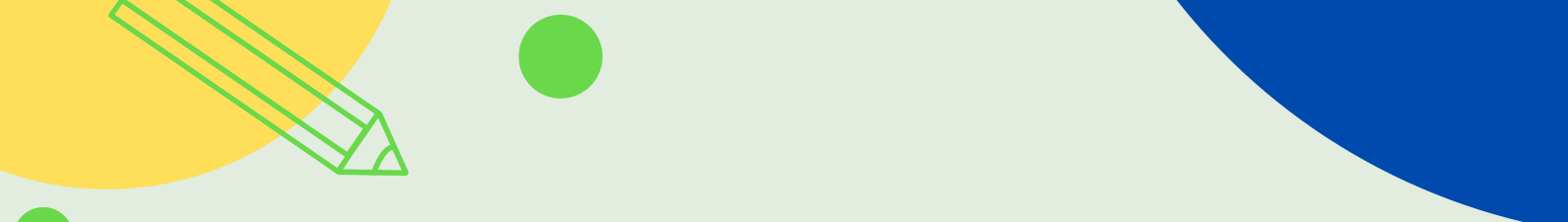
► **п.п. 197.1.6 п. 197.1 ст. 197 ПКУ:**

постачання реабілітаційних послуг особам з інвалідністю, дітям з інвалідністю, а також постачання путівок на санаторно-курортне лікування, оздоровлення та відпочинок на території України фізичних осіб віком до 18 років, **осіб з інвалідністю**, дітей з інвалідністю;

► **п. 32 підрозділу 2 розділу XX «Прикінцеві положення» ПКУ:**

● тимчасово, на період проведення АТО та/або здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, що здійснюються шляхом проведення операції Об'єднаних сил (ООС), та/або запровадження воєнного стану відповідно до законодавства, звільняються від оподаткування ПДВ операції з ввезення на митну територію України та постачання на митній території України:

- спеціальних засобів індивідуального захисту (каска, виготовлені відповідно до військових стандартів або технічних умов, чи їх еквіваленти та спеціально призначені для них компоненти (тобто підшоломи, амортизатори), що класифікуються у товарній підкатегорії 6506 10 80 00 згідно з УКТ ЗЕД, бронежилети, що класифікуються у товарній підкатегорії 6211 43 90 00 згідно з УКТ ЗЕД), виготовлених відповідно до військових стандартів або військових умов для потреб правоохоронних органів, Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, інших суб'єктів, що здійснюють боротьбу з тероризмом відповідно до закону та/або беруть участь у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, що здійснюються шляхом проведення операції Об'єднаних сил (ООС); ниток та тканин (матеріалів), що класифікуються у товарних підкатегоріях 3920 10 89 90, 3920 61 00 00, 3921 90 60 00, 5402 11 00 00, 5407 10 00 00, 5603 14 10 00 та 6914 90 00 00 згідно з УКТ ЗЕД, для виготовлення бронежилетів та шоломів;

- лікарських засобів та медичних виробів відповідно до п.п. «в» п. 193.1 ст. 193 ПКУ, що призначені для використання закладами охорони здоров'я, учасниками АТО, особами, що беруть участь у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, що здійснюються шляхом проведення операції Об'єднаних сил (ООС), для надання медичної допомоги фізичним особам, які у період проведення АТО та/або здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, що здійснюються шляхом проведення операції Об'єднаних сил (ООС), та/або запровадження воєнного стану відповідно до законодавства зазнали поранення, контузії чи іншого ушкодження здоров'я, в обсягах, визначених Кабінетом Міністрів України;

- лікарських засобів та медичних виробів без державної реєстрації та дозвільних документів щодо можливості ввезення на митну територію України, що призначені для використання закладами охорони здоров'я, учасниками антитерористичної операції, особами, що беруть участь у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, що здійснюються шляхом проведення операції Об'єднаних сил (ООС), для надання медичної допомоги фізичним особам, які у період проведення АТО та/або здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, що здійснюються шляхом проведення операції Об'єднаних сил (ООС), та/або запровадження воєнного стану відповідно до законодавства зазнали поранення, контузії чи іншого ушкодження здоров'я, за переліком та в обсягах, встановлених Кабінетом Міністрів України;

II. Пільги з податку на додану вартість

• продукції оборонного призначення, визначеної такою згідно з п. 9 ст. 1 Закону України «Про державне оборонне замовлення», що класифікується за такими групами, товарними позиціями та підкатегоріями УКТ ЗЕД:

▪ 3601, 3602; 3603 (тільки для ударних капсулів, детонаторів, що використовуються в оборонних цілях), 3604 90 00 00 (тільки для освітлювальних та сигнальних ракет, що використовуються в оборонних цілях);

▪ 8525 60 00 00, 8529 90 20 00 (тільки для апаратури для передачі та приймання голосу, зображень та іншої інформації, включаючи апаратуру для комунікації в мережі дротового або бездротового зв'язку, апаратури прослуховування направленої дії, радіостанцій ультракороткохвильового і короткохвильового діапазону військового призначення, розвідувально-сигнальної апаратури, їх частин і приладдя, у разі якщо постачання (закупівля) таких товарів здійснюється для державних замовників з оборонного замовлення);

▪ 8702-8705 (тільки для пасажирських та вантажних автомобілів звичайного типу, що використовуються в оборонних цілях та мають легку броню або обладнані з'ємною бронєю);

▪ 8710 00 00 00;

▪ 8802, 8803 (тільки для безпілотних літальних апаратів з озброєнням чи без озброєння, що використовуються в оборонних цілях, їх частини);

▪ 8804 (тільки для парашутів та інших пристроїв, призначених для десантування військовослужбовців та/або військової техніки);

▪ групи 9 (тільки для біноклів, приладів нічного бачення, тепловізорів, захисних окулярів та аналогічних оптичних виробів, телескопічних прицілів та інших оптичних пристроїв для військової зброї, якщо вони не поставлені разом із військовою зброєю, для якої вони призначені, інші оптичні, навігаційні та топографічні прилади та інструменти, що використовуються в оборонних цілях);

▪ групи 93, крім включених до товарних позицій 9303 – 9304, а також 9305 (тільки призначених для виробів товарних позицій 9303 – 9304), 9306 90 90 00 та 9307;

► підпунктами 38.12 та 38.13 п. 38 підрозділу 10 розділу XX «Прикінцеві положення» ПКУ також визначені пільги з ПДВ (див. далі розділ IV).

II. Пільги з податку на додану вартість

III. Пільги з місцевих податків і зборів, штрафних санкцій, заходів стягнення, надання первинних документів тощо

1. Відповідно до **п. 38 підрозділу 10 розділу ХХ «Прикінцеві положення» ПКУ:**

● тимчасово, на період проведення АТО та/або здійснення заходів із забезпечення проведення операції Об'єднаних сил (ООС), для платників податків, які станом на 14 квітня 2014 року мали місцезнаходження (місце проживання) на тимчасово окупованій території, що визнана такою відповідно до Постанови Верховної Ради України «Про визнання окремих районів, міст, селищ і сіл Донецької та Луганської областей тимчасово окупованими територіями», або в населених пунктах на лінії зіткнення, та/або платників податків, які мають об'єкти оподаткування місцевими податками, зборами на цих територіях, справляння податків і зборів здійснюється з урахуванням особливостей, визначених у п. 38 підрозділу 10 розділу ХХ ПКУ.

Для цього пункту не поширюється на територію України, визнану тимчасово окупованою відповідно до Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України»;

► **п.п. 38.2 підрозділу 10 розділу ХХ «Прикінцеві положення» ПКУ:**

● на період проведення АТО та/або здійснення заходів із забезпечення проведення операції Об'єднаних сил (ООС) для платників податків, місцезнаходженням (місцем проживання) яких станом на 14 квітня 2014 року була тимчасово окупована територія та/або територія населених пунктів на лінії зіткнення і які станом на 1 січня 2017 року не змінили своє місцезнаходження (місце проживання) із зазначених територій на іншу територію України:

1) зупиняється нарахування штрафних (фінансових) санкцій (штрафів) та/або пені за несвоєчасне погашення визначених станом на 14 квітня 2014 року грошових зобов'язань;

2) зупиняється застосування норм статей 59 та 60 (у частині податкових вимог), 87 – 101 ПКУ.

Відлік строку давності, визначений ст. 102 ПКУ, зупиняється на період, протягом якого до платників податків, зазначених у цьому підпункті, не застосовувалися заходи стягнення, передбачені статтями 59, 60, 87 – 101 ПКУ.

Норми п.п. 38.2 підрозділу 10 розділу XX ПКУ не застосовуються:

- з дати реєстрації зміни місця проживання фізичною особою – платником податків і переселення на іншу територію України на постійне місце проживання, місце проживання внутрішньо переміщеної особи та проведення реєстраційної дії щодо зміни місця проживання фізичної особи – підприємця;
- з дати реєстрації зміни місцезнаходження юридичної особи на іншу територію України.

▶ **п.п. 38.3 підрозділу 10 розділу XX «Прикінцеві положення» ПКУ:**

● для платників податків – самозайнятих фізичних осіб під час особливого періоду, визначеного Законом України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», призваних на військову службу під час мобілізації або залучених до виконання обов'язків щодо мобілізації за посадами, передбаченими штатами воєнного часу, норми п.п. 38.2 п. 38 підрозділу 10 розділу XX ПКУ застосовуються на весь строк їх військової служби;

▶ **п.п. 38.6 підрозділу 10 розділу XX «Прикінцеві положення» ПКУ:**

● об'єкти житлової та нежитлової нерухомості, розташовані на тимчасово окупованій території, які перебувають у власності фізичних або юридичних осіб, не є об'єктом оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, відповідно до ст. 266 ПКУ **у період з 14 квітня 2014 року по 31 грудня року**, в якому завершено проведення АТО та/або операції Об'єднаних сил (ООС).

Об'єкти житлової та/або нежитлової нерухомості, розташовані на території населених пунктів на лінії зіткнення, які перебувають у власності фізичних або юридичних осіб, не є об'єктом оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, відповідно до ст. 266 ПКУ у період з 14 квітня 2014 року до 29 лютого 2020 року включно.

Відповідно до рішення Дніпровської міської ради від 06.12.2017 № 12/27 із змінами база оподаткування об'єкта/об'єктів житлової нерухомості, в тому числі їх часток, що перебувають у власності фізичної особи – платника податку на нерухомість, зменшується на 100 відсотків суми податкового зобов'язання за рік:

◆ на всю площу квартири/житлового будинку, що належить на праві власності учаснику АТО та членам сімей загиблих АТО, ветерану війни та особі, на яких поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»;

◆ на всю площу квартири, що належить інваліду першої, другої та третьої групи на праві власності, але не більше одного об'єкта;

▶ **п.п. 38.7 підрозділу 10 розділу ХХ «Прикінцеві положення» ПКУ:**

● не нараховується та не сплачується у період з 14 квітня 2014 року по 31 грудня року, в якому завершено проведення антитерористичної операції та/або операції Об'єднаних сил (ООС), плата за землю (земельний податок та орендна плата за земельні ділянки державної та комунальної власності) за земельні ділянки, що розташовані на тимчасово окупованій території та перебувають у власності або користуванні, у тому числі на умовах оренди, фізичних або юридичних осіб.

Не нараховується та не сплачується у період з 14 квітня 2014 року до 29 лютого 2020 року включно, плата за землю (земельний податок та орендна плата за земельні ділянки державної та комунальної власності) за земельні ділянки (крім земель сільськогосподарського призначення), що розташовані на території населених пунктів на лінії зіткнення та перебувають у власності або користуванні, у тому числі на умовах оренди, фізичних або юридичних осіб;

▶ **п.п. 38.8 підрозділу 10 розділу ХХ «Прикінцеві положення» ПКУ:**

● земельні ділянки, що розташовані на тимчасово окупованій території та перебувають у власності або користуванні платників єдиного податку четвертої групи, не є об'єктом оподаткування єдиним податком у період з 14 квітня 2014 року по 31 грудня року, в якому завершено проведення АТО та/або операції Об'єднаних сил (ООС).

Для платників єдиного податку четвертої групи, у яких місцезнаходженням усіх земельних ділянок є тимчасово окупована територія, для переходу на спрощену систему оподаткування або підтвердження статусу платника єдиного податку четвертої групи у році, наступному після року, в якому завершено проведення АТО та/або операції Об'єднаних сил (ООС), розрахунок частки сільськогосподарського товаровиробництва не надається;

III. Пільги з місцевих податків і зборів, штрафних санкцій, заходів стягнення, надання первинних документів тощо

► ***п.п. 38.9 підрозділу 10 розділу XX «Прикінцеві положення» ПКУ:***

● під час нарахування (виплати) фізичним особам – підприємцям, місцезнаходженням або місцем проживання яких є тимчасово окупована територія (незалежно від системи оподаткування), доходу від здійснення ними підприємницької діяльності суб'єкт господарювання та/або самозайнята особа, які нараховують (виплачують) такий дохід, зобов'язані утримати податок на доходи у джерела виплати. При цьому на таких осіб не поширюється дія п. 177.8 ст. 177 та п.п. 2 п. 297.1 ст. 297 ПКУ.

Доходи від здійснення підприємницької діяльності, оподатковані відповідно до п.п. 38.9 підрозділу 10 розділу XX ПКУ, не включаються до загального оподатковуваного доходу фізичної особи – підприємця та/або доходу фізичної особи – підприємця – платника єдиного податку;

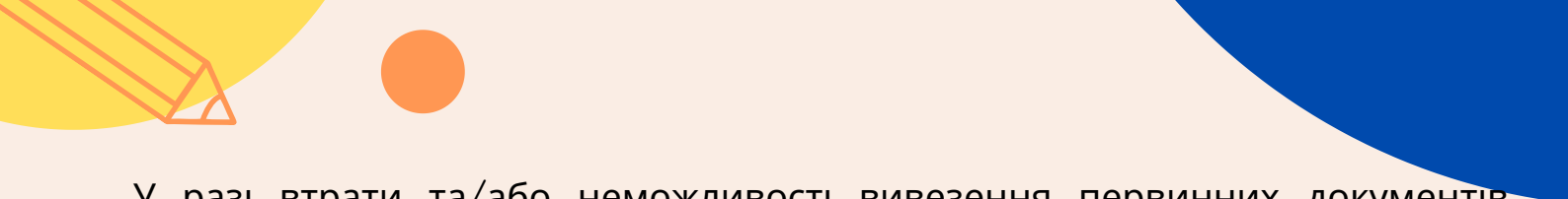
► ***п.п. 38.11 підрозділу 10 розділу XX «Прикінцеві положення» ПКУ:***

● тимчасово, до завершення проведення АТО та/або операції Об'єднаних сил (ООС), до платників податків/податкових агентів, які, зокрема, провадили діяльність на тимчасово окупованій території та/або території населених пунктів на лінії зіткнення і не можуть пред'явити первинні документи, на підставі яких здійснюється облік доходів, витрат та інших показників, пов'язаних з визначенням об'єктів оподаткування та/або податкових зобов'язань, як виняток із положень ст. 44 ПКУ застосовуються спеціальні правила для підтвердження даних, визначених у податковій звітності.

Підстави неможливості пред'явлення первинних документів:

- первинні документи втрачені (знищені чи зіпсовані) у зв'язку з проведенням АТО;
- первинні документи знаходяться на тимчасово окупованій території та/або території населених пунктів на лінії зіткнення, вільної економічної зони «Крим» і їх неможливо вивезти або їх вивезення пов'язане з ризиком для життя та здоров'я платника податків, фізичних осіб чи неможливе у зв'язку з іншими адміністративними перешкодами, встановленими органами влади.

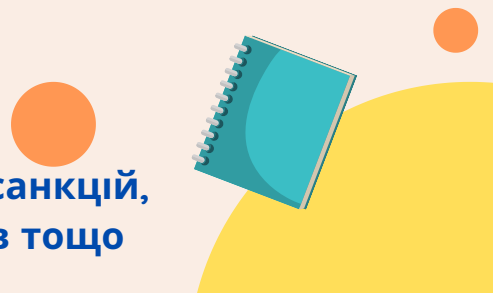
У разі втрати та/або неможливості вивезення первинних документів платник податків/податковий агент за місцем свого обліку подає до контролюючого органу в довільній формі повідомлення про неможливість вивезення первинних документів, підписане керівником підприємства та головним бухгалтером, в якому зазначаються: обставини, що призвели до втрати та/або неможливості вивезення первинних документів, податкові (звітні) періоди, а також загальний перелік первинних документів (за можливості – із зазначенням реквізитів).

Дані та показники податкової звітності платника податків/податкового агента за податкові (звітні) періоди, зазначені у повідомленні, не можуть бути піддані сумніву лише на підставі відсутності первинних документів. Подане повідомлення є також підставою для збереження витрат (включаючи витрати у зв'язку з придбанням цінних паперів/корпоративних прав) та/або від'ємного значення об'єкта оподаткування податком на прибуток (включаючи від'ємний фінансовий результат за операціями з цінними паперами/корпоративними правами), та/або податкового кредиту з податку на додану вартість, та/або суми від'ємного значення податку на додану вартість минулих податкових (звітних) періодів без наявності договірних, розрахункових, платіжних та інших первинних документів, обов'язковість ведення і зберігання яких передбачена правилами ведення бухгалтерського обліку та нарахування податку.

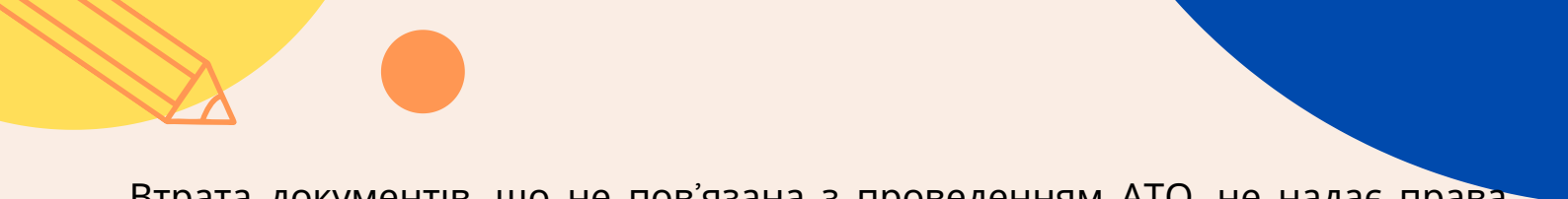
Після подання до контролюючого органу повідомлення про неможливість вивезення первинних документів та/або операції Об'єднаних сил (ООС) запроваджується мораторій на проведення будь-яких перевірок щодо зазначених у повідомленні податкових (звітних) періодів.

Якщо після подання повідомлення про неможливість вивезення первинних документів платнику податків/податковому агенту стане відомо про втрату цих документів, такий платник податків/податковий агент зобов'язаний подати до контролюючого органу повідомлення про втрату первинних документів із зазначенням обставин такої втрати.

Платники податків/податкові агенти, які подали повідомлення про втрату первинних документів відповідно до цього підпункту, не можуть бути перевірені контролюючим органом щодо зазначених у повідомленні податкових (звітних) періодів, у тому числі після завершення проведення АТО.

III. Пільги з місцевих податків і зборів, штрафних санкцій, заходів стягнення, надання первинних документів тощо

Втрата документів, що не пов'язана з проведенням АТО, не надає права платнику податків/податковому агенту застосовувати положення цього підпункту.

Зазначені в цьому підпункті положення застосовуються до платників податків/податкових агентів, які станом на 1 квітня 2017 року здійснили зміну свого місцезнаходження (місця проживання) з тимчасово окупованої території та/або території населених пунктів на лінії зіткнення на іншу територію України та сплачували податки до бюджету в період проведення АТО згідно з ПКУ.

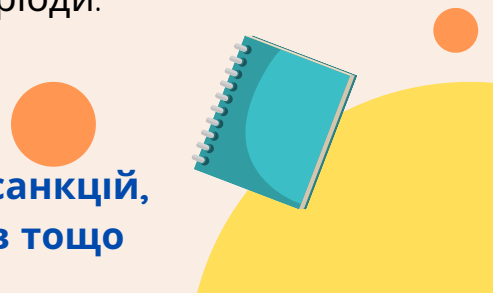
Платник податків/податковий агент не може застосовувати положення цього підпункту щодо податкових (звітних) періодів після перереєстрації підприємства на іншій території України.

Обов'язок доведення відсутності підстав для застосування положень цього підпункту покладається на контролюючий орган. Платник податків/податковий агент, який безпідставно застосував положення цього підпункту, вважається таким, що ухиляється від сплати податків та несе відповідальність, передбачену ПКУ та іншими законами України.

У разі відмови контролюючого органу у застосуванні положень цього підпункту контролюючий орган зобов'язаний видати вмотивоване рішення у строк не пізніше одного місяця з дати отримання відповідного повідомлення від платника податків/податкового агента, в якому зазначаються підстави та докази такої відмови.

Рішення контролюючого органу може бути оскаржено в адміністративному чи судовому порядку. До винесення остаточного рішення по справі контролюючий орган не може піддати сумніву показники податкової звітності, а також ініціювати проведення будь-якої перевірки платника податків/податкового агента щодо податкових (звітних) періодів, зазначених у відповідному повідомленні.

У податкових (звітних) періодах, зазначених у відповідному повідомленні, не може бути переглянуто у бік збільшення суми податкових зобов'язань з податків і зборів, задекларовані в податкових деклараціях за вказані податкові (звітні) періоди, у бік збільшення суми від'ємного значення об'єкта оподаткування податком на прибуток, задекларовані в податкових деклараціях/розрахунках за вказані податкові (звітні) періоди, у бік збільшення суми бюджетного відшкодування податку на додану вартість, заявлені в податкових деклараціях за вказані звітні періоди.

III. Пільги з місцевих податків і зборів, штрафних санкцій, заходів стягнення, надання первинних документів тощо

IV. Пільги з акцизного податку

► П.п. 38.12 підрозділу 10 розділу ХХ «Прикінцеві положення» ПКУ:

● тимчасово, на період з початку проведення АТО та/або здійснення заходів із забезпечення проведення операції Об'єднаних сил (ООС) до 1 липня 2020 року, звільняються від оподаткування акцизним податком **та ПДВ** операції з безоплатної передачі підакцизних товарів, визначених підпунктами 215.3.5 – 215.3.5 прим. 2 п. 215.3 ст. 215 ПКУ, які є конфіскованим майном, майном, визнаним безхазяйним, майном, за яким не звернувся власник до кінця строку зберігання (у тому числі майном, визначеним у ст. 184 Митного кодексу України), що за правом успадкування чи на інших законних підставах переходить у власність держави, у розпорядження Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, інших суб'єктів, що беруть участь у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, що здійснюються шляхом проведення операції Об'єднаних сил (ООС), органів прокуратури у Донецькій та Луганській областях.

Перелік товарів, зазначених у цьому пункті, затверджується Кабінетом Міністрів України;

► **п.п. 38.13 підрозділу 10 розділу ХХ «Прикінцеві положення» ПКУ:**

● видані в період з початку проведення АТО та/або здійснення заходів із забезпечення проведення операції Об'єднаних сил (ООС) та до дня набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві» податкові повідомлення-рішення з акцизного податку **та ПДВ**, якими визначено грошові зобов'язання у зв'язку з оподаткуванням операцій з безоплатної передачі підакцизних товарів, визначених підпунктами 215.3.5 – 215.3.5 прим. 2 п. 215.3 ст. 215 ПКУ, які є конфіскованим майном, майном, визнаним безхазяйним, майном, за яким не звернувся власник до кінця строку зберігання (у тому числі майном, визначеним у ст. 184 Митного кодексу України), що за правом успадкування чи на інших законних підставах перейшло у власність держави, у розпорядження Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, інших суб'єктів, що беруть участь у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, що здійснюються шляхом проведення операції Об'єднаних сил (ООС), органів прокуратури у Донецькій та Луганській областях, вважаються скасованими (відкликаними) з дня набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві», а податковий борг (у тому числі пеня та штрафні санкції) за такими податковими повідомленнями-рішеннями, підлягає списанню у порядку, визначеному ПКУ для безнадійного податкового боргу.

V. Пільги з військового збору

1. Не підлягають оподаткуванню військовим збором:

► п.п. 1.7 п. 16 прим. 1 підрозділу 10 розділу XX «Прикінцеві положення» ПКУ (застосовується до податкових періодів починаючи з 01 травня 2018 року):

● звільняються від оподаткування збором доходи, що згідно з розділом IV ПКУ не включаються до загального оподаткованого доходу фізичних осіб (не підлягають оподаткуванню, оподатковуються за нульовою ставкою).

Тимчасово, на період проведення АТО та/або здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, що здійснюються шляхом проведення операції Об'єднаних сил (ООС), не підлягають оподаткуванню військовим збором доходи у вигляді грошового забезпечення працівників правоохоронних органів, військовослужбовців та працівників Збройних Сил України, Національної гвардії України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, Державної прикордонної служби України, осіб рядового, начальницького складу, військовослужбовців, працівників Міністерства внутрішніх справ України, Управління державної охорони України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань та інших осіб на період їх безпосередньої участі в АТО та/або здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, що здійснюються шляхом проведення операції Об'єднаних сил (ООС).

Порядок підтвердження статусу зазначених осіб з метою застосування пільги з оподаткування військовим збором визначається Кабінетом Міністрів України.